

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1456/2021
25.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Страхиње Ђанковића, због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Николе Ристовића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 9К бр. 499/20 од 08.07.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 854/21 од 25.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Страхиње Ђанковића, адвоката Николе Ристовића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 9К бр. 499/20 од 08.07.2021. године и Апелационог суда у Београду Кж1 854/21 од 25.10.2021. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 9К бр. 499/20 од 08.07.2021. године, окривљени Страхиња Ђанковић оглашен је кривим да је извршио кривично дело убиство из члана 113. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 13 година, у коју се урачунава време проведено у притвору почев од 18.11.2019. године када је лишен слободе, па на даље, а на основу члана 264. став 4. Законика о кривичном поступку ослобођен је дужности да накнади трошкове кривичног поступка те исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 854/21 од 25.10.2021. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду и браниоца окривљеног Страхиње Ђанковића, адвоката Николе Ристовића и пресуда Вишег суда у Београду 9К бр. 499/20 од 08.07.2021. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Никола Ристовић, због битне

повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) и у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован у делу којим се указује на учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док у преосталом делу захтев за заштиту законитости нема законом прописан садржај.

Наиме, бранилац окривљеног је у поднетом захтеву за заштиту законитости указао да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконите доказе истакао испитавање сведока у истрази, супротно одредби члана 300. став 6. ЗКП. На таквим исказима сведока датим у истрази без прибављене сагласности окривљеног, који је био недоступан, јер се налазио на издржавању казне на територији Косова, и евентуално његовог браниоца нису се могле заснивати побијане пресуде.

Овакве наводе садржане у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног је истицао и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су овакви наводи неосновани, о чему је у образложењу пресуде на страни 2. став 7. дао јасне и довољне разлоге, као и првостепени на страни 44. став 4. и страни 45. став 1. образложења пресуде, које Врховни касациони суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује. Тим пре што су сведоци непосредно испитани и касније на главним претресима (02.04.2018. године, 28.05.2018. године, 25.02.2019. године, 25.11.2019. године, 18.01.2021. године и 22.02.2021. године) у присуству браниоца окривљеног, па је бранилац имао могућност да у контрадикторном поступку поставља питања сведоцима.

Поред тога у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац је побијане пресуде оспорио и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводећи да је оптужница прекорачена на тај начин што је из пресуде у потпуности суд избацио помагаче и лица која су учествовала у наведеном сукобу и променио је опис догађаја као и оружје којим је извршено убиство (у оптужници стоји да је покојни оштећени убијен из пиштоља марке „магнум 357, 38 специјал“, док у пресуди стоји само да је у питању „пројектил“).

Наиме, из списка предмета произилази да је окривљеном оптужним актом Вишег јавног тужиоца у Београду КТО бр 290/18 од 05.06.2018. године измењеним 11.02.2020. године стављено на терет да је „... у стању урачунљивости, свестан свог дела и да је исто забрањено, а чије је извршење хтео, ... лишио живота покојног АА, у чему су му

са умишљајем помогли другоокривљени ББ, трећеокривљени ВВ и НН лице, на тај начин...након чега је после краће свађе трећеокривљени ВВ док се налазио иза ГГ како би га спречио да помогне покојном АА истог ударио у пределу главе неутврђеним средством (касније прецизирано механичким оруђем чврсте конзистенције), и нанео му лаку телесну повреду у виду једне раздерине коже изнад десног уха дуге око 2 cm, док су другоокривљени ББ и НН лице стали иза покојног оштећеног АА и тако га спречили да побегне...“. Након тога, првостепени суд је пошто су другоокривљени и трећеокривљени ослобођени од оптужбе правноснажном пресудом Вишег суда у Београду 9К бр. 345/18 од 24.02.2020. године, потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр. 573/20 од 22.09.2020. године, из изреке пресуде изоставио део оптужбе у односу на другоокривљеног и трећеокривљеног, према којима је кривични поступак био правноснажно окончан, а уместо марке пиштоља која је првобитно наведена у оптужењу „357 магнум, 38 специјал“ у изреку, након прибављеног налаза и мишљења вештака који није могао утврдити тачно о ком метку је реч, ставио „пројектил“.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе, садржане у поднетој, односно на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле између оптужбе и пресуде мора да постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе подразумевало би измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела описаног у оптужном акту и то додавањем веће криминалне воље окривљеном којим се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, по налажењу овог суда, чињенични опис у изреци пресуде остао је у границама чињеничног описа из оптужног акта, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, те није повређен идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног. Тиме што је Основни суд на основу вештачења и на основу ослобађајућих пресуда за саучеснике у овом кривичном делу из оптужења изоставио чињенице везано за другоокривљеног и трећеокривљеног и унео сходно обављеном вештачењу да је реч о „пројектилу“ без означавања ближих појединости марке пиштоља није отежан положај окривљеног, нити је на тај начин учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, на коју се неосновано захтевом указује.

Осим тога, бранилац је у поднетом захтеву указао и на чињеницу да је побијаним пресудама учињена повреда члана 6. Европске конвенције о људским правима, која децидно наводи да Европски суд пази на то да у поступку пред националним судовима буде поштована правичност поступања, а која повреда се огледа у томе што другостепени суд није дао образложење за своју одлуку, већ само констатује да је прихватио закључак првостепеног суда да су у радњама окривљеног остварени елементи кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика, без навођења начина како се дошло до таквог закључка, а уз то и након укидања првостепене пресуде није поступљено по налозима укидног решења Апелационог суда.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП) и да се у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) тог Законика, мора доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права. Имајући у виду да бранилац окривљеног уз захтев за заштиту законитости није доставио одлуку којом је утврђена повреда људског права окривљеног, то је Врховни касациони суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу нема садржај прописан одредбом члана 484. ЗКП.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**